

Middelburg.
dagen 200 be-
NG
leerend-) en
eenden,
burg.
verkoopbaar
Amsterdam

vat.
Calvijn
beschreven.
ISTEL,
NUN.
maand f 1.20.
iteit.

ar de jaarlijk-
ouden worden
ronds tevoren
wille. Moge
n en van even
a die ten vo-
n ook de uit-
daar in geen
eming van be-
n dan in de
a in Overijss-
beginsel, ge-
die zoozeer
ische partij is
het doel en
o onmisken-
den arbeid
slechts ten
del voor de
gebleken het
ingen op on-
nd.
lle vrienden
ambeden 266-
vergadering
nsten moeten
des Heeren
ont om zich
te scharen en
t hoop.
n, die hunne
en beleeft en
gate te doen
a, opdat het
W. HOVY.

ATUS
JER
ONNER.

est,

van : Ons
a's.

pelbanden

ER.

d:

N

erland.

IAN Az.

1.25.

lam:

AG

ORGEN."

1."

JAM.

De Hervaut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 26 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 20 Mei 1888. N°. 543.

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau, Warmoesstraat 100, te Amsterdam.
Advertentie: van 1 tot 6 regels 80 Cent; voor elken regel meer 15 Cent.
Aanvragen en vermelding van bedragen en Verlagen van Vereenigingen 10 Ct. per regel.

„De dag van het Pinksterfeest!”

En als de dag van het Pinksterfeest veruitd werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen.
Hand. 2:1

Als de winter voorbijging en de lente houdt haar intocht, dan verheerlijkt God de Heere zijn majesteit in het rijk der natuur. Hij was het, die in den herfst den doodslaap over de natuur deed komen, en Hij is het, die, nu de winter voorbij is, zijn krachten en zijn mogendheden weer in die schijnbaar dorre en doodsche aardkorst werken doet.

Toen nu God de Heere zich uit alle volken in Israël een volk voor zijn naam had uitgevonden en geplant in Kanaän, wilde de Heere dat Israël bij het ontkiemen van de natuur, en bij het inkomen van haar vrucht in schuur en woning, Hem als den Heere der Schepping daarvoor eere en dank zou brengen.

Vandaar dat onder Israël geen sikkil in het koren mocht geslagen, of de eerste garve moest voor het altaar in het heiligdom zijn. Op Paschen werd die eerste garve voor het aangezicht des Heeren ingedragen. Een wijding aan Hem van wat Hij door zijn macht had doen ripen, en tegelijk een bede dat zijn mogendheid het verder inkomen van den oogst zegenen mocht.

En als dan zeven weken waren voorbijgegaan, en Israëls landvolk had die zeven weken lang van den morgen vroeg tot in den late avond gewoogd in het zweet zijns aanschijns om den rijken, milden, ruimen oogst naar erf en deel te torsen, dan mocht Israël onder de drukte van dien arbeid de eere zijns Gods niet vergeten; en daarom moest het op den Pinksterdag nogmaals een heilige vergadering saamroepen, en nu den Heere op zijn altaar de laatste garve in den vorm van twee sijgebakken brooden offeren, als om Hem, van wien het al in zegen was nedergedaald, den dank en de hulde voor zijn goedertierenheid toe te brengen.

In het natuurlijke hooren Paschen en Pinksteren dus bijeen. Paschen opent den oogst en Pinksteren sluit dien. En beide hoogtijden gaven aan Israël op indrukwekkende wijze te verstaan, dat zijn schat aan graan en koren, dat het brood waarvan het at en waar het zijn leven aan dankte niet uit de natuur en niet van de aarde was, maar nedergedaald van God.

Wel had Paschen bovendien ook een nog gewichtiger geestelijke en historische beduidenis, en is later ook aan Pinksteren de gedachtenis van Sinaïs wetgeving gehecht, maar uitgangspunt bleef voor beide feesten, het magtige werken van Gods almogende krachten in het rijk der natuur. Het brood onzer spijs ons van den Heere onzen God toekomende, en daarom zijn naam bij de inzameling van het koren, waaruit dat brood gebakken stond te worden, in dank en zegenend herdacht.

En waar we nu van dit leven der natuur op het leven des geestes overtreeden, daar staan nogmaals datzelfde Paschen en dat-

zelfde Pinksteren met gelijke strekking en in gelijke beduidenis voor ons.

Ook onze ziel vraagt om spijs, gelijk ons lichaam hongert naar het brood, dat uit koren wordt gebakken. Ook voor onze ziele is er een brood dat haar het Brood des levens is. En terwijl nu deze geestelijke voeding haar begin heeft, als de haar toedienende spijs opkomt, is dit opkomen van het Brood des levens ons geestelijk Paschen; en naardien ge een dag hebt dat ook aan uw ziele bijzonder het beste van dit Brood des levens wordt toegebracht, als in uw eigen woning, kent ook uw ziel een geestelijk Pinksteren.

Aan gevaar om onzen God te vergeten staan we niet minder sterk bij de natuur, dan in het leven des geestes bloot.

Duizenden bij duizenden worden lichamelijke dag aan dag uit Gods hand gevoed, zonder dat ze ooit in dank of zegening den Vader der lichten gedenken. En evenzo zijn er duizenden bij duizenden, die dagelijks allerlei toevoer van licht en kracht in de ziel ontvangen, en toch de eere er van voor zichzelve houden.

En dit nu mag niet. Dat duldt Gods eere niet. Dat is Hem als Schepper en Uitdeeler van alle goede gaven te ma gekomen.

En daarom is er nu tweemaal feestorde. De eerste voor het rijk der natuur, als het uitverkoren Israël in de eerste Paasch gave en in het Pinksterbrood gedacht en beleed hoe geheel de korenogst der velden een gave van Gods Almachtigheid was; — en de andere feestorde voor het rijk des geestes, nu het geestelijk Israël op den Paaschmorgen Gode den dank en de eere toebrengt voor de Verrijzenis van Hem, in wien al het leven zijner verlost en verborgen ligt, en op den Pinksterdag in aanbidding nedervalt voor Hem, uit wiens rijkdom alle geestelijke gaven aan zijn kinderen toevloet.

Op Paschen belijdt de kerk van Christus, dat ze haar leven niet in zich zelve maar buiten zich zelve in den Eersteling uit de dooden zoekt. En op Pinksteren jubelt ze het dankbaar uit, dat alle talent en alle gave en alle kracht en alle werking die in haar schitteren moge, niet uit haar dood is, maar in haar gewerkt werd door den Heiligen Geest.

Pinksteren is het basuingschal tegen Pelagius, het tromfgehoop tegen Arminius. Het zegt ons, dat niets uit ons is, maar alles in ons gewerkt door den Heiligen Geest. Hij, de Heilige Geest, de Herschepper en Werker en Bezieler en Doordrager. God zelf in ons, opdat Gode alleen van al wat aan ons schitteren moge, de lof en de eere zij.

Op Pinksteren was de Israëliet in Kanaän rijk geworden. Zijn borgen en schuren waren hoog opgetast. Al wat bergen kon, borg graan en koren. De velden waren leeg gehaald, maar de zolders waren zwaar beladen. En als de Israëliet dan onder zijn vijgeboom nedervalt, genoot hij in zijn rijkdom en zijn schat.

Maar die schat en die rijkdom kon hem hoogmoedig maken en het hart doen verheffen. Als het vermogen aanwast, wordt het hart zoo licht ijdel!

En daarom moest ook Israël uit zijn vol,

rijk beladen huis dan naar het altaar gaan, en brood van het fijnste meel uit zijn huis naar het altaar dragen, en dan bij dat altaar neergeknield, in dank belijden, dat al deze rijke oogst — *gave Gods was*.

Zoo werd de rijke man klein gehouden, en de Heere, die genadig was geweest, kreeg zijn eer.

En zoo nu is het ook hier. Als een kind van God oogsten mocht op de velden des geestes, dan is ook die zoon van het geestelijk Israël rijk, en zijn ziel is soms als overladen met geestelijken schat.

Maar ook hem zou dat rijke, overrijke geestelijke goed een verleiding worden. Hij zou zijn hart gaan verheffen en denken: Ik zelf heb alzo mijn hart gezuiverd, en deze kostelijke krachten van liefde en gods-vrucht en heiligheid zijn mijner!

En dan zou het kostelijk goed hem opeens tot een vloek worden, en hij bestierf het met zijn ziele in de strikken van de hoovaardij.

En daarom keert nu telken jare Pinksteren weer, om het aan al Gods volk, aan heel zijn kerk als voor oogen te laten zien, hoe al deze geestelijke gaven van boven nedervlaan.

Zie het maar aan die heilige Apostelen. Ze waren daar stil en biddende bijeen; en niets was er in hen te bespeuren van een hooger kracht.

En nu ontsluiten zich de hemelen, en een gesuis als uit de hoogte wordt vernemen, en nu dalen ze neer de spranken, de vonken van heiliger gloed, en nu door die nedervaling van gave, door die kracht die van boven indaalt, doordat de Geest wordt uitgestort, nu wordt hun de tong losgemaakt, en nu opeens werken die krachten in hen.

Zoo is dan ook de geestelijke schat een gegeven genade, gelijk de oogst op de velden een gegeven goed van den Heere des oogstes is.

Uit den mensch niets, alles van boven van den Vader der lichten, dat is de heilige sprake die van Paschen en van Pinksteren uitging en uitgaat.

Alles van Boven in het rijk der natuur, en daarom Gode de eere en uw God gedankt voor het graan op den akker en het brood op uw tafel.

Maar ook alles van Boven evenzo in het rijk des Geestes, en daarom Gode de eere en uw God gedankt voor de kracht die in uw ziel zich openbaart en het goede woord of goede werk dat van u uitgaat.

Het daalde alles neer, eer het u bereikte. Het was uitstorting uit de rijke weelde en volheid daarboven in de leegte en de berooftheid dezer wereld en in de schamele naaktheid uwer ziel.

En zoo wijst op Pinksteren alles van uw geest op den Heiligen Geest. Uw geest niets, die Heilige Geest doet en werkt het alles. En deze Heilige Geest is niet uw geest, maar is de Geest die eerst buiten en boven u was, en nu van boven in uw leegte en verlaten ziel wordt uitgestort.

En liggen die beide, dat Pinksteren der natuur en dat Pinksteren des Geestes dan nu los naast een? Engeldt tusschen beide alleen een derde van vergelijking?

O, In het minst niet!

Of is het dan niet dezelfde rijke God, die Heere zijnde over alles, en die natuur en dat rijk des geestes schiep, en beide in uw menschenlijken persoon in innig hecht verband zette?

Zijt gij dan niet een dubbel wezen, met uw lichaam aan dat rijk der natuur gehecht, er aan verwant, en in dat zichtbare uw wereld vindend? Maar ook met uw ziel aan dat rijk des geestes behoorend, er uit voortgekomen, en in dat onzichtbare uw wereld vindend, de wereld van uw hart?

En die beide, die natuur en die geest, dat lichaam en die ziel, dat zichtbare en dat onzichtbare, is het niet al in uw wonderen menschenlijken aard dooreengeweven en dooreengemengd, en dooreengestrikt en als dooreengevlochten, zoodat ge dan eerst u recht krachtig en bezielde gevoelt, als de werking die op u of van u uitgaat, tegelijk en ziel en lichaam aandoet.

Zoo sterk is dit, dat ge op Paschen milder met uw ziel in Jezus' verrijzen jubelt, als ook de lentezon daar buiten u vriendelijk tegenlicht; en ge op uw Pinksterfeest meer van zelf naar boven trekt, als het azuur daarboven heerlijk blauw en de velden om u als gedoopt zijn in gouden glansen.

Met die oogstfeesten onder Israël was het den Heere daarom volle ernst.

Van het natuurlijke moest het bij Israël uitgaan, en nog moet de kerk van Christus in onze dagen die wijding van het natuurlijke leven aan al haar kinderen inprenten.

Er mag geen scheiding zijn. Ziet en lichaam hooren saam, en gelijk op Paschen het lichaam zijn eere ontvangt door de profetie van zijn glorie, als Jezus uit het graf verrijst, komt Pinksteren de ziel toespreken, om haar te troosten van haar eigen smaad en leegheid.

En nu gaat het met die krachten des Geestes tegen de macht der zonde in, ook om dat lichaam te redden, en als de heilige apostel van het dankoffer der verlostten gewaagt, roept hij ze op, om juist hun lichamen te stellen tot een heerlijke, Gode welbehagelijke offerande.

Pinksteren begint dan wel met schatten der ziel uit te strooien. Maar het heeft niettemin een meerder zegen.

Pinksteren is een macht, die zegenend de hand ook naar uw lichaam uitstrekt, om ook dat lichaam, dat ander deel van uw wezen, Gode weer op te eischen, of het Hem mocht toebehooren, en eens in zijn glorie deelen mocht.

En hierin nu sluit ons Christelijk Pinksteren weer aan het oude Pinksteren van Israël aan.

Het ging bij Israël van de natuur, van het aardsche, van hetgeen voor oogen is uit, om op den tienden dag na Jezus' Hemelvaart overgeset te worden op het erf des Geestes.

Maar als dan nu ook die geestelijke werkingen openbaar worden, gaan ze dan niet uit de machten, die allen dienst des vleesch en alle vleeschelijke zonde, met al haar schrikbreken nasleep van ziekte en krankheid en verminking en verstomping, tegengaan?

De Geest komt dan het lichaam herstellen, het lichaam weer ontboeien, het lichaam weer vrijmaken.

En als het op Pinksteren goed zal zijn,

dan moet de kerk van Christus op dien dag der heugenis Hem onzen God weer danken voor zijn overrijke en kostelijke gaven des Geestes, opdat alle roem van wat in onze ziele gadij des Heeren zij, maar ook tegelijk Hem het dankoffer onzes lichaams brengen, opdat ook dit Hem toebehoore, en ontworpen zij aan den dienst van zonde en dood.

Helaas, tegen dien hoogen eisch gilt en krijscht de brooddronken leederlijkheid vooral op Pinkstermorgen nog altoos haar zelfvernedere, God hoonend lied van zinlijken lust uit, en bijna geen dag wordt er meer tegen den Geest en tegen het eigen lichaam gezondigd dan juist op Pinksteren.

Dit kan niet anders. Het is het morren en rebelleren van het vleesch tegen de majesteit des Geestes.

Maar Gods volk doe op den Pinksterdag als Israël in oude dagen.

Tewil de heidense volken van rondom zich in zelfverheerlijking verloren, was het Israël alleen, dat op Sion Gode zijn eere gaf, en heel den schat zijns oogstes den Heere heiligde.

Dus roeme dan ook zijn kerk op dezen Pinksterdag des Nieuwen Verbonds.

Laat er dan een gedruisch als van het zwieren der demonische geesten om ons zijn, zoo wij op Pinksteren Pelagius maar ganschelijk uitbannen, om God alleen te eeren, dat al deze gaven des Geestes door Hem en van Hem zijn uitgestort en nedergedaald; en er dus niets uit ons is. En zij het eenig offer dat we Hem als welriekend zoenoffer opdragen, de kruisiging van het vleesch en het stellen van ons lichaam tot een instrument voor zijn heilige eere!

KUYPER.

„Abba, Vader!”

Want gij hebt niet ontvangen den geest der dienstbaarheid wederom tot vrees; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door welchen wij roepen: Abba, Vader! Rom. 8:15.

Augustinus en Calvijn beleiden in het dubbele zegen, eerst van Abba en daarna van Vader de catholiceit der wereldkerk als een kerk voor Christenen uit de Joden en Christenen uit de Heidenen.

Als de Jood zich tot den Heere bekeert roept hij Abba; als de Griek zich tot den Heere wendde riep hij: Vader (Pater), — en in de saamvoeging van deze beide nu, in dat roepen van Abba Vader (klonk voor Augustinus' en Calvijn's zielsoor het schoonst accoord van aanbidding van den Eeuwige uit de taal der Hebreërs en de taal der Heidenen gemengd).

Of er in deze gissing waarheid schuilt, beslissen we niet. Wie zal zulks met zekerheid uitmaken? Maar wel staat vast, dat ook zonder deze gissing, de hoofdgedachte juist is: „Abba, lieve Vader!” is het gebed der kerk eerbij geworden na den Pinksterdag, toen ze uitbrak onder alle volkeren.

Noch uit het Paradijs, noch uit de kerk in de Arke, noch van de kerk der Patriarchen, noch van de kerk onder Israël wordt ons de aanroeping met het Abba Vader! gemeld.

Wel is het onwaar, dat eerst in het Nieuwe Verbond de rijke openbaring dat God de Heere onzer Vader in de hemelen is, zou voorkomen.

Stellingen over den Diaconalen Dienst.

Door Ds. Sikkil werden op de Diaconale Conferentie, die den 25ten April te Leeuwarden gehouden is, de volgende stellingen verdedigd, wier mededeeling ook elders vrucht kan dragen:

1. Met schaamte en berouw moet erkend en beleiden de verbaatering onzer diakonien tot onkenbaar worden toe; en niet minder dan in de regering der kerk, worde in de bediening der barmhartigheid reformatie gerocht.
2. De diakonie moet vertegenwoordigen den barmhartigen Hoogepriester, den Christus Consolator.
3. De ellenden, waarop de diakonie haar oog richtte, zijn a. geestelijk: de afval van God; b. zedelijk en c. stoffelijk. De diakonie versta het verband tusschen deze drie.
4. De diakonie ontfierme zich en over persoonlijke ellende, en over de ellende der maatschappij.
5. De tegenwoordige maatschappelijke ellende is strafte Gods over den hoogmoed dezer eeuw, die God verzaakt en het genie vergoedt.
6. De hoofdoorzaak der malaise, waaronder ons volk verkijnt, is de stroom, toegepast op het verkeer en het fabriekswezen; verdere oorzaken zijn het besnoeiend stelsel in het buitenland; de oopenhooping der bevolking in de groote steden; de menigvuldige conversien; de gewapende vrede; de hooge druk der belastingen; de spanning tusschen werkgevers en werknemers; de ontzenuwing door de weelde; en in ons gewest kan nog gewezen op de verspillen en het dwaas beleid van het liberalisme, de achterlijkheid in de zuivelbereiding en de landbouwkennis, en het verval van den boerhandel door de con-

currentie der margarine en de vervalaching van het product.

7. Het socialisme, dat een satanisch tegenbeeld van het koninkrijk der hemelen versiert, biedt een remedie, erger dan de kwaal, en verhoogt de geestelijke, zedelijke en stoffelijke ellende.

8. De dreigende sociale revolutie, die de ellende ten top zou voeren, kan slechts gestuit worden door den invloed der kerk.

9. De kerk heeft door de vernietiging der slavernij en der veelwijverij, door vercratching en heilijg der zeden, door invoering en handhaving van den wekelijken rustdag, en door de kweeking der barmhartigheid bij voortopstelling van het broederschap aller menschen en in engeren zin der geloovigen, onmisbare weldaden bewezen; en nog is haar invloed een geestige, hoerzer te schaarsche indropping in de woorden van het volksleven van olie en wijn.

10. De ellende is, zoo lang de zonde heerscht, ongeneeslijk, en kan slechts beteugeld en verzacht.

11. De kerk zoekt afwending der oordeelen door onvermoed te roepen tot boete en bekering; en verre van blind te blijven voor de teekenen der tijden, welke ze op tot smeekingen om genadige opheffing ook der maatschappelijke nooden.

12. De kerk biedte zedelijke steun aan de vereeniging *Patronatum*, die Neerlanden werklieden oefent in het wederstaan van de satanische verzoeking van het socialisme, en in Godvreezenden weg betering zoekt.

13. De kerk roepe onvermoed tot beoefening der barmhartigheid, en stelle met niets en niemand ontziende vrijmoedigheid de rechte verhoudingen tusschen rijke en arme, heer en knecht, huizegen en dienstboden, werkgever en werknemer, in het licht des Woords.

14. De diakonien worden provinciaal en nationaal verbonden en aldus georganiseerd.

15. De aldus wel georganiseerde diakonie zette als

schutsvrouw der behoeftigen en zwakkeren het hart op de sociale kwestie om ophuring te zoeken uit de allermeeest den nijverer arbeider druikende malaise.

16. Zij sta naar herniening en handhaving der Zondagswet, en zoekte wettelijk verbod te verkrijgen van kinderarbeid en overmatigen arbeid; zoomede wettelijke bescherming tegen moordende concurrentie van het buitenland.

17. Oppericht worde een centrale commissie voor enquête, met provinciale en plaatselijke vertakking, met bureaux van informatie, en bestrijde ook langs zedelijken weg en door bewerking der publieke opinie misbruik en verdrukking van den arme.

18. In de winterellende voorzie de diakonie door werkverschaffingen als vlasbraken, mattenvechten, grauenschiften, klompakken, bezemvechten, enz.

19. De diakonie sta naar voorkoming van armoede.

20. De diakonie zoekte vermeerdering van inkomsten, niet door staats-subsidie, maar door kerk- en deurecollekte en geregelde inzameling van giften in natura.

21. Naast de diakonen treden op diakonessen, eenzame weduwen of zusters, die tijd en hart beruften. Deze diakonessen geven prikkel en leiding aan de particuliere barmhartigheid door oprichting en bestiering van damescomités, vrouwen- en jongedochtersvereenigingen, tot het bereiden van spijsen voor arme kraamvrouwen, het vervaardigen van kleedingsstukken enz.

22. Door geregelde huisbezoek zoeken diakonen en diakonessen met de zonden en nooden der armen en vooral met verborgen armoede bekend te worden en tot zegen te zijn.

23. In nationaal verband opene de diakonie inrichtingen tot verpleging van ongeneeslijke kranken, ter geneezing van krankzinnigen, ter onderwijzing van blinden en doofstommen enz.

24. Naar buiten uit werke de diakonie tot afschaffing der slavernij, en zoekte alom vernietiging van den handel in vrouwen enz.

25. Tegen het kwaad der bedelarij berame de diakonie in meerdere vergaderingen afdoende maatregelen.

26. De diakonie opene of ondersteune in de groote steden tehuisen voor vrouwen enz.

27. De diakonessen strekken hun reddende hand uit tot gevallen en in de gevangenis ontslagen vrouwen.

28. Ook omtrent allen verderen philanthropischen arbeid zoekte de diakonie aansluiting aan het ambt, schuldbesef over vernieuw en groote waardeering voor wat particulieren tot stand brachten.

29. De diakonie, die over ruime inkomsten beschikken, ondersteunen — op het voetspoor der vaderen — diakonien, die het onmisbare niet kunnen bijeenbrengen.

30. Oppericht worde een tijdschrift voor het diakonaat.

31. In groote steden benoeme men althans een diaken, die leeft voor dit zijn ambt, en uit de kerkelijke inkomsten bezoldigd wordt.

32. Onder zijne leiding worden uit het college diakonen, dat alom uitgebreid worde, afzonderlijke leden benoemd, om barmhartigheid te betoonen omtrent afzonderlijke categorieën van ellenden, als verlegen vreemdelingen, weezen, weduwen, kranken, gevangenen, uit de gevangenis ontslagenen, idioten enz.

33. De diakonen zoeken medewerking bij de Chr. jongelingsvereenigingen, en leiden uit haar midden geschikte jongelingen tot de uitoefening der barmhartigheid op.

34. Zoo wake de ambtelijke bediening der barmhartigheid op, en herovers zij voor de kerk den eereemam-moster.

35. De heerschappij der zonde in deze dagen is allereerst de schuld der kerk, die geen bederfwerend zout is geweest.

36. Stelselmatig moet door de diakonie beproefd worden de staats-armenzorg overbodig te maken.

DS. SIKKIL.